

Diverse mottakere, jf vedlagt liste

Deres ref

Vår ref
200804130

Dato
24.06.09

Høring – forslag om endringer i forskrift om opptak til høyere utdanning

Kunnskapsdepartementet fastsetter med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 *Om universiteter og høyskoler*, jf. §§ 3-6, 3-7 og 4-9, forskrift om opptak til høyere utdanning. *Forskrift om opptak til høyere utdanning (opptaksforskriften)*, fastsatt 31. januar 2007, med seneste endringer 27. oktober 2008 og 24. april 2009 gjelder fra og med opptak til studieåret 2009-2010.

Departementet foreslår med dette endringer i opptaksforskriften. Ettersom ingen av forslagene innebærer endringer som vil påvirke elevens fagvalg i videregående opplæring, tas det sikte på at endringene skal kunne tre i kraft fra og med opptaket til studieåret 2010-2011.

Generell studiekompetanse

Vedrørende § 2-2

Norsk språktest tilbys i et samarbeid mellom Universitetet i Bergen og Folkeuniversitetet. I brev registrert i departementet 15. mai 2009 har Norsk språktest gjort rede for at det fra og med oktober 2009 vil bli noen endringer i Test i norsk – høyere nivå (Bergenstesten). Først og fremst gjelder dette den tilbakemeldingen om resultat som kandidatene får, idet den nåværende poengskalaen vil bli erstattet av tilbakemeldingene Ikke bestått, Bestått og Godt bestått. Tilbakemeldingen om resultat vil bli nærmere knyttet til Det europeiske rammeverket for språk (CEFR). ”Bestått” på Test i norsk – høyere nivå skal vise til omtrent nivå B2 i CEFR og erstatter den nåværende poenggrensen 450.

Vedrørende § 2-3

Samordna opptak har påpekt at bestemmelsen om generell studiekompetanse med grunnlag i høyere utdanning er blitt strengere enn den var tidligere. Dette har ikke vært intensjonen. Departementet foreslår derfor en endring i § 2-3 som innebærer at søkere som er tatt opp til høyere utdanning med grunnlag i unntaksbestemmelser fra krav om generell studiekompetanse, jf kapittel 3 i forskriften, fortsatt skal kunne sette sammen to studier, hvert på 30 studiepoeng, slik at de totalt utgjør 60 studiepoeng. Videre er det presisert at kravet om dokumenterte norskkunnskaper også gjelder for utenlandske søkere som har gjennomført fremmedspråklig høyere utdanning i Norge.

Vedrørende § 2-4

§ 2-4 i forskriften gjelder opptak til høyere utdanning på grunnlag av fullført fagskoleutdanning. Søkere som har fullført 2-årig fagskoleutdanning godkjent etter lov om fagskoleutdanning, får etter denne bestemmelsen generell studiekompetanse under forutsetning av at de også oppfyller kravet om kunnskaper i norsk, jf §§ 2-1 i forskriften. Henvisen til vilkåret i § 2-2 i forskriften anses som unødig gjentakelse og foreslås derfor tatt ut.

Unntak fra krav om generell studiekompetanse

Vedrørende ny § 3-7

Høgskolen i Bodø har som en forsøksordning frem til og med opptak til studieåret 2009-2010 foretatt opptak til et akvakulturstudium med grunnlag i relevant fagbrev. Høgskolen søker om videreføring av dette som en permanent ordning. Det foreslås å fastsette en bestemmelse som innebærer at også andre institusjoner som ønsker det, kan tilrettelegge studier innen akvakultur for søkere med relevant fagbrev (Y-vei).

Spesielle opptakskrav

Vedrørende § 4-4

Det foreslås presisert i § 4-4 at søkere med fullført fagskoleutdanning etter rammeplanen fra 1998-99 og tidligere studieordninger oppfyller kravene for opptak til arkitektur og teknologiske fag.

Vedrørende § 4-10, andre og tredje prikkpunkt:

Høgskolen i Lillehammer har gjort endringer i fastsatte studieplaner for flere av studiene innen fjernsynsutdanning. Høgskolen har derfor bedt departementet endre navnene i opptaksforskriften. Det forutsettes at grunnlaget for rangering av søkerne til disse studiene videreføres.

Omregningstabeller

Vedrørende § 7-5:

Departementet ønsker å overføre ansvaret for enkelte oppgaver til Samordna opptak (SO). Det foreslås på den bakgrunn en endring i § 7-5 tredje ledd. Forslaget innebærer

at SO kan få myndighet til å fastsette omregningstabeller for søkere med opptaksgrunnlag fra utlandet.

Realfagspoeng

Vedrørende §§ 7-8 og 7-8A

Samordna opptak (SO) har etter ny vurdering foreslått at søkere med fransk baccalauréat Linje S Scientifique bør få 4,0 tilleggspoeng for realfag.

Overgangsordning – spesielle opptakskrav

Vedrørende ny § 9-3

SO har påpekt at søkere tidligere kunne dokumentere spesielle opptakskrav kun ved "høyeste nivå". I Kunnskapsløftet må elevene dokumenter både Vg2 og Vg3-nivå for å være kvalifisert. Departementet har ikke ment at denne bestemmelsen skulle ramme søkere som var kvalifisert etter tidligere regelverk da det var tilstrekkelig å dokumentere det høyeste nivået i faget. Det er derfor foreslått en overgangsordning som innebærer at søkere som var kvalifisert for opptak til et bestemt studium etter tidligere bestemmelser, ikke skal måtte gå tilbake til videregående opplæring.

Definisjoner av falske vitnemål, falske dokumenter og dokumenter utstedt fra falske institusjoner

Vedrørende nye kapittel 10 og 11

Departementet viser til at det pga. av endring i universitets- og høyskoleloven (uhl) den 1. januar 2009 trådte i kraft et spesifisert forbud mot bruk av falske vitnemål eller andre falske dokumenter, se § 3-7 sjette ledd, jf. Ot.prp. nr. 83 (2007–2008). Tilsvarende forbud ble i bestemmelsen spesifisert for dokumenter utstedt fra falske institusjoner. Lovbestemmelsen sier videre at "*Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om hva som anses som falske vitnemål, falske dokumenter og dokumenter utstedt fra falske institusjoner etter denne bestemmelsen*".

Departementet har vurdert spørsmålet om hvorvidt det bør fastsettes en egen forskrift om falske vitnemål, falske dokumenter og dokumenter utstedt fra falske institusjoner, men er kommet frem til at det er mest hensiktsmessig at slike bestemmelser tas inn i opptaksforskriften, i et nytt kapittel 10. Kapittel 10 (Ikrafttredelse) i gjeldende forskrift blir dermed nytt kapittel 11.

Departementet mener videre at det er behov for merknader til definisjonene i forskriftens kapittel 10 og har følgende kommentarer:

Til første ledd

Et vitnemål er en betegnelse på det dokument hvor det attesteres at studenten har fullført gradsstudium eller yrkesutdanning, jf. uhl § 3-2. Vitnemålet vil være falskt dersom dets innhold har vært usant fra starten av, eller dets innhold siden har blitt manipulert eller endret på. Vitnemålet vil også være falskt i de tilfellene hvor en kandidat er innehaver av et vitnemål som viser feil karakter fordi vedkommende har

klaget på eksamenskarakteren og i klageomgangen fått en annen karakter enn det som fremgår av vitnemålet. Det nevnte vitnemål vil ikke lenger være representativt for kandidatens prestasjoner, og det vil dermed ikke være ”sannferdig”.

Til andre ledd

Andre falske dokumenter er falske utdanningsdokumenter som danner grunnlag for opptak, inkludert falske vitnemål. Eksempler på falske dokumenter er vedlegg til vitnemålet, slik som karakterutskrifter, TOEFL-tester, opptaksbrev, anbefalingsbrev, fortolkede oversettelser og sertifikater. Et generelt forbud mot bruk av falske dokumenter og en definisjon av begrepet dokumenter finnes i den nye straffeloven av 2005 i kapittel 29 (Ot.prp. nr. 22 (2008-2009) Om lov om endringer i straffeloven på side 531). Etter den nye straffeloven § 361 andre ledd defineres dokumenter slik: ”Med dokument menes i dette kapittel en informasjonsbærer som gjelder et rettsforhold eller ellers egner seg som bevis for et rettsforhold”. Ordlyden klargjør at enhver skriftlig, auditiv, visuell eller elektronisk lagret opplysning i prinsippet kan være et dokument. I den nåværende straffeloven av 1902 reguleres de overnevnte forholdene i § 179.

Til tredje ledd

Dokumenter utstedt fra falske institusjoner kan i og for seg være ekte dokumenter. Det avgjørende i denne sammenheng er imidlertid om de er utstedt fra falske institusjoner, og her må det foretas en konkret vurdering av hvert tilfelle for å avgjøre om forholdet rammes av uhl. § 3-7 sjette ledd (jf. Ot.prp. nr 83 (2007-2008) s. 29). Falske institusjoner vil være ikke-eksisterende utdanningsinstitusjoner, for eksempel der en privatperson eller et firma som ikke har noen tilknytning til en utdanningsinstitusjon eller den nødvendige akkreditering, selger og distribuerer utdanningsdokumenter. Falske institusjoner vil videre være institusjoner som ikke har den nødvendige akkreditering som skal til for å tilby høyere utdanning, men som gir uttrykk for å ha slik akkreditering. Det avgrenses mot institusjoner som for eksempel har mistet akkrediteringen, og der den som utsteder dokumentet ikke er klar over dette. Eksempler på sistnevnte kan også være institusjoner i oppstartsfasen. Disse tilfellene vil uansett rammes av uhl. § 3-1 første ledd, som sier at akkreditering er en forutsetning for at en institusjon kan tilby utdanninger. Falske institusjoner vil også være institusjoner som er ”godkjent” av falske akkrediteringsorganer.

Falske institusjoner kalles også ”Diploma mills”. Bruk av vitnemål eller dokumenter fra ”Diploma mills” vil også kunne rammes av straffeloven av 1902 § 166, hvor det fremgår at det er straffbart å avgi falsk forklaring til offentlig myndighet i et tilfelle hvor forklaringen var bestemt å avgi bevis.

Definisjonen av dokumenter som er utstedt fra falske institusjoner, gjelder denne type utdanningsinstitusjoner i både inn- og utland.

Om endringsforslagene:

I vedlagte kopi av de paragrafer der det foreslås endringer, er endringsforslagene i tekst markert med *kursiv*; nye bestemmelser er markert med ***fet kursiv***.

Høringsfrist

Departementet viser til vedlagte forslag om endring i opptaksforskriften og ber om at eventuelle merknader sendes både i vanlig brev og via e-post til postmottak@kd.dep.no innen **tirsdag 15. september 2009**. Denne fristen gjelder også eventuelle forslag om nye kvoter eller bortfall av etablerte kvoter som etter planen skal gjelde fra og med opptak til studieåret 2010/2011.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lars Arne Aasen
seniorrådgiver

Vedlegg: Forslag til endring i forskrift om opptak til høyere utdanning

Kopi:
Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT)

Høringsinstanser

Departementene
Universiteter og høyskoler
Universitets- og høyskolerådet
Private høyskoler
Nettverk for private høyskoler

Samarbeidsrådet for fagskoleutdanning
Forum for fagskoler
Fagskolene

Folkehøyskolerådet

Forsvarets høyskoler
Politi høyskolen

Fylkesmennene
Fylkeskommunene
Utdanningsdirektoratet

Norgesuniversitetet
Samordna opptak
VOX
Elev- og studentorganisasjoner
Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU)
Statens lånekasse for utdanning

Handels- og Servicenæringens hovedorganisasjon (HSH)
KS - Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon
Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)
Arbeidsgiverforeningen NAVO
Hovedsammenslutningene
Statens råd for funksjonshemmede